

✻ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ ✻

(Αποθανών εν Ἀθήναις τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1898)

Εἰς σὲ γλυκύτετε ἀδελφέ μου !

K

Αἰ πάλιν πρὸς σὲ στρέφω τὸ βλέμμα με δακρυβρέκτους ὀφθαλμούς, ὦ πολύκλαυστε καὶ πεφιλημένε μου ἀδελφέ, πρὸς σὲ τὸν ἀνηθρὸν ἐκείνον καὶ ὠραῖον, τὸν γλυκύτετον καὶ ἀγαματώδη νεανίαν, ὃν τοσοῦτον σκληρῶς καὶ προῶρος ἐπῆλθε καὶ με τοὺς ὡς ἀρπакτικοῦ ὄρνέου ὄνυχας του ἀψήρπασεν ὁ ἀπάνθρωπος καὶ σκληρὸς Χάρων !

Ἐπέρωτο λοιπὸν καὶ σύ, ὦ καλέ μου Ἀναστάσιε, νὰ κλείσῃς

διὰ παντός τὰ βλέφαρα καὶ νάποχαιρετίσης τὸν κόσμον τοῦτον, εἰς ὃν εἰσῆλθες μὲ τόσῃν φλόγα καὶ μένος καὶ ὃν ἠθέλησας εὐθύς ὡς ἦρας νὰ κατακτίσης διὰ τῶν σθεναρῶν σου μυῶνων καὶ διὰ τῶν ἥρακλειῶν βραχιόνων σου ὡς καὶ διὰ τοῦ ἰσχυροῦ σου πνεύματος καὶ τῆς ἐκτάκτου εὐφυΐας σου, διότι δι' ὄλων τῶν ὄπλων σ' εἶχεν ἐξόχως προικίσει ἡ Φύσις.

Ἵπερεξεχειλίζεις ἐκ ζωῆς, ἥσο ζέον καὶ φλέγον ἠφαιστειον, ὅπου δ' εὐρίσκεσο μετέδιδες εὐθύς τὸν ἠλεκτροισμὸν καὶ τὴν φλόγα, ἐθερμαίνεις καὶ ἐνεθουσίαζεις, ἐφαιδρυνεις καὶ ἐξωογόνεις τοὺς πάντας. Τίς ποτε γνωρίσας σε ἐκ τοῦ πλῆθους θὰ λησμονήσῃ τὰς ἀμυμήτους σου σατυρικός παραμορφώσεις, τὰς γελοιογραφικὰς παραστάσεις, τὰς ἐξόχους ἀπομιμήσεις, τὰ ἰλαρώτατα ἐκεῖνα παίγνια, δι' ὧν διήγειρες τοσοῦτον γέλωτα καὶ τοσαύτην εὐθυμίαν ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους καθ' ἐσπέραν;

Τίς ποτε θὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ βροντώδης καὶ ἠχηρὰ ἐκείνη φωνή, ἥτις ἐξήρχετο ὡς κεραυνὸς ἐκ τῶν εὐρυτάτων, ἰσχυρῶν, χαλυβδίων καὶ ἀθλητικῶν σπηθῶν σου, διὰ μᾶς μίαν ἡμέραν θὰ ἐσδύνετο, θὰ ἐξηφανίζετο καὶ θὰ ἐπνίγετο ὑπὸ τὸ ψυχρὸν μάρμαρον ἐνὸς διπτηχναίου τάφου;

Φεῦ!

Ποῦ πλέον τὰ τοσαῦτα ὄνειρα, αἱ τόσαι χροδαῖ σου ἐλπίδες, γλυκύτατέ μου Ἀναστάσιε! Ποῦ τὰ τόσα περὶ τοῦ λαμπροῦ μέλλοντός σου σχέδια, ἅτινα συχνάκις μοι ἀνεκοίνους! Καὶ ταῦτα πάντα συνδεόμενα μετὰ τοσαύτης φλογερᾶς φιλοπατρίας, διότι πανταχοῦ σὲ συνώδενεν ἡ Ἑλλάς, εἰς πᾶν ἔργον, εἰς πᾶσάν σου σκέψιν, ἐν παντί σου ὄνειρον ἐκείνην εἶχες πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν. Τὴν Ἑλλάδα σου, τὴν γλυκεῖάν μας πατρίδα, ἦν τόσον ἐλάτρευεις καὶ ὑπὲρ ἧς σχεδὸν ἔπεδες θῦμα, διότι ὁ μέγας ἐνθουσιασμὸς τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου καὶ ἀθλίου πολέμου τοῦ 97 εἶχε καὶ σὲ συναρπάσει. Ἐνῶ δ' ἐξαλλος καὶ πυρέσδων ἐκ νεανικοῦ μένους ἔτρεχες ἀνά τοὺς Παρισίους, ἵνα καταρτίσης καὶ στρατολογήσης τὴν λογάδα φάλαγγα τῶν φιλοτιμῶν νέων συμπατριωτῶν σου, ἦν, ἐπὶ κεφαλῆς ὡς ἠγέτης τιθέμενος, θὰ ὠδήγεις εἰς τὸ πεδία τῶν μαχῶν ἐπὶ τῶν Συνόρων, αἰφνης μίαν νύκτα ψυχρὰν καὶ παγεράν, ρεῦμα πλῆξάν σε κατέρουψεν ὡς δροῦν προρριζῶς ἐκσπασθεῖσαν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἀφ' ἧς ἐπέπρωτο οὐδέποτε πλέον νάνασθηθῆς, σὺ ὁ τὴν ἀνάστασιν ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐγκλείων! . . .

Καὶ τώρα τί πλέον νὰ εἶπω πρὸς παρηγορίαν ἡμῶν τῶν ἀθλιῶν ἐναπολειφθέντων ἐν τῇ ζωῇ, ἐὰν ζωὴ λέγεται δι' ἡμᾶς ὁ βαρὺς οὗτος καὶ ἀλαμπῆς καὶ μαῦρος βίος, ὅσος κατέστη ἡμῖν διὰ τῆς στερησίσεως τῶν ἀκτίων τῆς φωτοβόλου παρουσίας σου, διότι σὺ ἥσο Φοῖδος καὶ Ἥλιος ἀληθῆς ἐν τῷ οἴκῳ μας!

Πλὴν ἐν μόνον μᾶς παρηγορεῖ, ὅτι σὺ μὲν θὰ εὖρης τοσοῦτους ἄλλους ἀγγέλους ἀδελφούς ἐκεῖ ἀναμένοντας, μεθ' ὧν ὡς Χερουβείμ θάποτελέσης ἁρμονικὴν χορείαν, ἡμεῖς δὲ ὅσον καὶ ἂν ζήσωμεν ἔτι, ἐν τούτοις βεβαίως μίαν ἡμέραν θὰ συναντηθῶμεν ἐκεῖ πέραν, διότι ἀφοῦ ἡ ὕλη δὲν χάνεται, πολλῶ ὀλιγώτερον τὸ πνεῦμα καὶ δὴ τὸ πνεῦμα τὸ φωτοβόλον καὶ δημιουργὸν τοῦ ἀνθρώπου! . . .

Καλὴν ἐντάμωσιν λοιπόν, Ἀναστάσιέ μου! . . .